

ISSN: 1306-3111/1308-7444
NWSA-Social Sciences
NWSA ID: 2013.8.3.3C0110

Status : Original Study
Received: January 2013
Accepted: July 2013

E-Journal of New World Sciences Academy

Ahsen Kaya

Ege University Department of Forensic Medicine, Izmir-Turkey

Umut Erdar Bilgin

Bergama State Hospital, umuterdarbilgin@hotmail.com, Izmir-Turkey

Aytaç Koçak

Ekin Özgür Aktaş

Ege University Department of Forensic Medicine, Izmir-Turkey

Oktay Kaygısız

Izmir Public Security Directorate, okaygisiz26@hotmail.com,
Izmir-Turkey

<http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2013.8.3.3C0110>

**DEĞİŞİK BİR YÖNTEMLE ORGANİZE SUÇ ÖRGÜTÜ TARAFINDAN YAPILAN
OTOMOBİL DOLANDIRICILIĞI**

ÖZET

Teknoloji alanında yaşanan gelişmelerle, suç olgusunda bilişim çağına dönük değişimler başlamış, adi hırsızlık ve dolandırıcılık gibi suçlar, teknoloji ve bilişim olanakları kullanılarak işlenebilir hale gelmiştir. Adli bilişimde uygulanan tekniklerle şüphelilerin tanımlanarak yakalanmaları, elde edilen delillerle ceza almaları sağlanmaktadır. Ceza kanunlarında bilişim suçlarının veya bilişim araçları ile işleme biçimlerinin gelişen teknolojiye paralel olarak güncellenmesi ve hukuka aykırı eylem olarak hüküm altına alınması bu suçlarla mücadele etmede en önemli husustur.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Suçu, Adli Bilimler, Adli Bilişim, Dolandırıcılık, Asayiş Suçu

CAR FRAUD MADE BY CRIME ORGANIZATION VIA DIFFERENT A METHOD

ABSTRACT

In the field of technology developments in criminal cases, the informatics age dull the changes started in the name of theft and fraud, crime, technology and information possibilities of the processed using has become. Forensic informatics applied techniques suspects are defined to capture the obtained evidence in a criminal provided. Criminal laws informatics crimes or information technologies with the tools of processing of the forms of the developing technology, in parallel with the updating and unlawful action shall be taken against these crimes is the most important consideration.

Keywords: Information Technology Crime, Forensic Sciences, Computer Forensic, Deceit, Public Security Crime

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Hayatımızı kolaylaştırmak amacıyla yaşantımızın her alanına giren bilişim ve internet teknolojilerinin olumlu sonuçları yanında kötü amaçlı kişilere de bir takım kolaylıklar sağladığı, bu durumun birçok sorunu da beraberinde getirdiği görülmektedir [1]. Gelişen teknoloji ile birlikte suç olgusunda bilişim çağına dönük değişimler başlamış, gerek bilişim gerekse bilişim yoluyla işlenen asayiş suçlarında artış olmuştur [1 ve 2]. Yaşanan bu gelişmelerle adi hırsızlık ve dolandırıcılık gibi suçlar, teknoloji ve bilişim olanakları kullanılarak işlenebilmekte ve yeni suç türleri oluşmaktadır [1, 3 ve 4].

Teknoloji ve bilişim alanındaki gelişmelerle birlikte suçun aydınlatılabilmesi amacıyla bilimsel metodolojilerin kullanılması da gündeme gelmiştir. Suçla ilgili dijital delillerin bozulmadan ve zarar görmeden anlaşılabilir bir şekilde adalet önüne sunulmaya hazır hale getirilmesi, bilimsel teknik prensiplerle delillerin incelemesi süreci adli bilişimin alanına girer [1].

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu çalışma, adli bilişimin tanımlanması ve suçluların yakalanmasındaki öneminin vurgulanması amacıyla, yaşamımızın her alanında kullandığımız internet, cep telefonu, bilgisayar gibi teknolojilerin yeni suç işleme yöntemlerine zemin hazırlayan araçlar haline nasıl geldiğini ve dolandırıcıların evrak üzerinde hukuka uygun olan işlemleri gerçekleştirerek nasıl haksız kazançlar elde ettiğini göstermesi açısından olgu sunumu haline getirilmiştir.

3. OLGU (CASE)

2011-2012 yılları arasında, Çanakkale, İzmit, Balıkesir ile İzmir il ve ilçelerinde noter huzurunda gerçekleşen alım satım işlemleri sonrası kişiler dolandırıldıklarını beyan ederek şikayetçi olmuşlardır. İzmir Asayiş Şube Müdürlüğü Yankesicilik Dolandırıcılık Büro Amirliği tarafından İzmir ilinde ve adı geçen diğer illerde dolandırıcılık yoluyla alınan araçların İzmir'de satıldığına dair şikayetlerin artması üzerine başlatılan çalışmalarda; bu tür suçların ferdi olmaktan çok organize bir biçimde yürütüldüğü, grupların organize suç örgütleri yapılanmasına sahip olduğu, iş bölümü ve hiyerarşik yapılanmalarının bulunduğu anlaşılmıştır.

Otomobil dolandırıcılığı eylemlerinde bulunan şüphelilerin, dolandırıcılık yapacakları illerde günlük kiraya verilen mobilyalı evleri bir kaç günlüğüne kiraladıkları, örgütün eylem planı dahilinde yanlarında açık kimlikleri tespit edilemeyen ve suç kaydı bulunmayan bayan şahısları da dolandırıcılık eylemlerinde kullandıkları, internet üzerinden araçlarını satılığa çıkaran şahıslarla özellikle yüz yüze görüşme sonrası evlerine davet ettikleri, evi kendi evleriymiş gibi gösterdikleri, evde bulunan örgüt üyelerinin aile fertleri gibi davrandıkları, bu davranışlarla dolandırılan kişinin güvenliğini kazandıkları belirlenmiştir. Yaptıkları plan dahilinde hareket eden şüphelilerin, aralarından bir kişiyi noterdeki alım-satım işlemi için araç sahibi ile birlikte notere gönderdikleri, özellikle güvenlik kamerası bulunmayan noterlerin tercih edildiği saptanmıştır. Araç sahibine, aile ferdi rolündeki diğer kişinin bankaya gittiği ve para çekme işlemini gerçekleştirdiği, işlemin bitmek üzere olduğu izleniminin verildiği, paranın hazırlandığı ve evde verileceği belirtilmiş, araç sahibinin kişilere duyduğu güven nedeniyle parasını almadan satış işlemini noter huzurunda gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Noterdeki işlemlerin tamamlanmasının ardından araç sahibine paranın elden teslim edileceği söylendiğinden, araç sahibi ile birlikte şüphelinin tekrar kiralanan eve geldikleri, evde bulunan ve aile ferdi rolünü üstlenen diğer şüphelilerle birlikte alım satımla ilgilenen tüm şüphelilerin çeşitli bahanelerle teker teker evden

ayrıldıkları, evde kalan son şüphelinin araç sahibine ailedeki fertlerle beraber hep birlikte evde yemek yeme teklifi yaptığı, bu bahaneyle yemek siparişi vermek üzere evden araçla birlikte ayrıldığı saptanmıştır. Evde tek başına kalan araç sahibinin bankadan çekilen parayı almak üzere bir müddet daha beklediği, durumdan şüphelenmesi üzerine kişilere telefonla ulaştığında şüphelilerin çeşitli bahanelerle onu oyaladıkları ve kaçmak için zaman kazandıkları, kaçma işlemini güvenceye aldıktan sonra telefonlarını kapattıkları, elde ettikleri araçları bir an önce elden çıkarmak için İzmir'deki galericilere sattıkları tespit edilmiştir.

İnternet üzerinden satış ilanı aracılığı ile tanıştıkları kişiler tarafından dolandırıldıklarını beyan ederek adli makamlara müracaat eden araç sahiplerinin, araçlarının devir işlemini kendi rızaları ile gerçekleştirmeleri nedeniyle, olayların hukuki anlaşmazlık olarak değerlendirildiği, eylemlerin evrak üzerinde hukuka uygun olmasından dolayı şüphelilerin kendi kimliklerini gizleme ihtiyacı duymadıkları, güvenlik kameralarının bulunmadığı noterlerin tercih edilmesi nedeniyle de rahat davrandıkları belirlenmiştir. Aynı zamanda, şüphelilerin adli mercilerde araç sahibine tezat oluşturacak bir şekilde ifade verdikleri, araç sahibi ile ilk temas kurulmasından alım-satım işlemine dek olan sürede yalnız olduklarını, parayı araç sahibine tam ve eksiksiz olarak elden verdiklerini belirttikleri, kamerasız noterlerde alım satım işlerini gerçekleştirdiklerinden kendi aleyhlerine delil elde edilememesi nedeniyle haklarında yürütülecek soruşturmadan kurtuldukları saptanmıştır.

İnternet satış şirketleri üzerinden satılık otomobil ilanı veren kişilerin dolandırıldıklarına dair şikayetlerin artması üzerine başlatılan çalışmalarda; meydana gelen dolandırıcılık olaylarının ferdi olmaktan çok, iş bölümü ve hiyerarşik yapılanmaya sahip organize suç örgütleri tarafından yürütüldüğünün tespit edilmesiyle soruşturma genişletilmiştir. Soruşturma dosyası kapsamında örgüt üyeleri haklarında iletişim tedbiri uygulanmış olup şüphelilerin dolandırıcılık eyleminde bulunurken faaliyetlerini gizlemek için kendi aralarında şifreli kelimeler kullandıkları, telefon hatlarını sık sık değiştirdikleri, telefon konuşmalarında teşebbüste buldukları ve gerçekleştirdikleri eylemler hakkında görüşme yapmaya dikkat ettikleri tespit edilmiştir.

4. TARTIŞMA (DISCUSSION)

Dolandırıcılık, temelde "iyi niyet kuralının ihlali" olarak tanımlanabilmektedir [5]. Bu eylemler, günlük hayatta veya ticari ortamlardaki insan ilişkilerinde serbest olanla yasak arasında kalan ince çizgidir [5]. Ceza Kanununda ise dolandırıcılık; "hileli davranışlarla bir kimseyi aldatıp, onun veya başkasının zararına olarak, kendisine veya başkasına yarar sağlama" olarak tanımlanır ve "Malvarlığına Karşı Suçlar" başlığı altında yer alır. Dolandırıcılık eyleminin bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının araç olarak kullanılması ile işlenmesi "nitelikli dolandırıcılık" kapsamında değerlendirilmektedir [6,7]. Bilişim teknolojilerindeki gelişmeler, gerek bilişim suçlarında gerekse bilişim yolu ile işlenen asayiş suçlarında artışa yol açmıştır [2]. Bu nedenle bilişim sistemleri aracılığıyla yapılan dolandırıcılık eylemlerine sıkça rastlanmaktadır.

Bilişim suçlarında suçun unsuru insan değildir. Suç, otomatize edilmiş bir program aracılığıyla işlenmişse bilişim suçu olarak tanımlanmaktadır [8]. Bu ayırım, suçun niteliğinin belirlenmesinde, bilişim suçu veya bilişim aracılığıyla işlenen bir suç olup olmadığının değerlendirilmesinde önemlidir. Türk Ceza Kanununun 243-246. maddeleri arasında "bilişim sistemine girme", "sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme", "banka veya kredi

kartlarının kötüye kullanılması" gibi alt başlıklarda "Bilişim Suçları" ile ilgili düzenlemeler yer almaktadır [6].

Dolandırıcılığı meslek edinen kişilerin çevreye güven veren yapıda, ikna gücü yüksek, iyi niyetli izlenimi veren ve zeki kişiler olmaları ortak özellikleri olup, zekaları sayesinde uzun dönem yakalanmadan eylemlerine devam edebilmektedirler. Olgü sunumumuza konu olan dolandırıcılık suçlarının eylem karakteristiğine bakıldığında; şüphelilerin dolandıracakları kişileri özellikle internet satış şirketleri aracılığıyla buldukları, önce yüz yüze görüşerek ve hiç pazarlık etmeden anlaştıkları, kısa bir tanışmanın ardından kiraladıkları eve davet ettikleri, "iyi bir aile" izlenimi vererek kişinin güvenini kazandıkları, paranın evde verileceği vaadiyle satıcıya para vermeden aracı devretmesini sağladıkları görülmektedir. Kişinin kendi rızası ile devir işlemini gerçekleştirmesi, planlanan eylemler için genellikle kamera kaydı yapılmayan noterlerin seçilmesi ve yapılan işlemin evrak üzerinde hukuka uygun olması nedeniyle şüpheliler hakkında uzun süre delil elde edilememiştir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

Olgü sunumumuza konu olan olayda; örgüt üyesi olduğu düşünülen şüpheliler hakkında iletişim tedbiri konulduktan sonra yapılan teknik takip sayesinde suç konusu olan eylemler hakkında delil elde edilebilmiştir. Teknolojiye paralel olarak gelişen adli bilişim teknikleriyle; suçlu bireylerin tanınması, yakalanması ve suçla ilgili delillerin elde edilmesi de kolaylaşmakta ve şüphelilerin tanımlanarak yakalanmaları ve ceza almaları sağlanmaktadır. Ancak hukukta yer alan "Kanunsuz suç ve ceza olmaz." prensibi nedeniyle kanunda suç olarak tanımlanmamış bir eylemin cezalandırılması mümkün değildir. Bu nedenle, ceza kanunlarında bilişim suçlarının veya bilişim araçları ile işleme biçimlerinin gelişen teknolojiye paralel olarak güncellenmesi bu suçlarla mücadele etmede en önemli hususlardan birini oluşturmaktadır.

Olgü sunumumuzda olduğu gibi, bilinen dolandırıcılık yöntemleri dışında kalan yöntemlerin kamuya paylaşılması kamunun bilinçlenmesi açısından oldukça önemli olacaktır. Bu konuda en önemli grubu çocuklar oluşturmaktadır. Özellikle; iyi ile kötüyü, yanlış ile doğruyu ayırt etme gücü ve davranışlarını yönlendirme yeteneği yeterince gelişmemiş çocukların bu bakımdan risk altında oldukları düşünülmektedir. Çocuklar, karşımıza suçun mağduru olarak çıkabildikleri gibi suç işlemeye sürüklenen bireyler olarak da çıkabilmektedirler. Bu konuda, en önemli görev ebeveynlere düşmektedir. Ebeveynlerin çocukları ile ilgili denetlemeleri yapmaları çok önemli olmakla birlikte, sadece kendi çocuklarımızı korumamız, sadece kendi çocuklarımızla ilgili önlemler almamız toplum içinde yaşayan, sürekli iletişim halinde olan bireyler için yeterli değildir. Bu nedenle, yapılan tüm değişikliklerin ve alınan tüm önlemlerin toplumsal düzeyde olması daha etkin bir çözüm olacaktır.

TEŞEKKÜR (ACKNOWLEDGEMENT)

İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'na ve İzmir Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü Yankesicilik ve Dolandırıcılık Büro Amirliği ile Oto Hırsızlıkları Büro Amirliği'ne çalışmada sunulan olgularla ilgili verdikleri izin ve bilgiler için çalışmayı hazırlayan yazarlar olarak teşekkürü bir borç biliriz.

NOT (NOTICE)

Bu çalışma, 20-21 Mayıs 2013 tarihleri arasında Elazığ Fırat Üniversitesinde yapılan 1.Uluslararası Adli Bilişim ve Güvenlik Sempozyumunda sözlü sunum olarak sunulan çalışmanın hakemlik sürecinden geçirilmiş ve yeniden yapılandırılmış halidir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Demir, O.Ö. ve Sever, M., (2011). Örgütlü Suçlar ve Yeni Trendler. Terörizm ve Sınırtaşan Suçlar Serisi:4. Ankara: Polis Akademisi Yayınları, ss: 143-173.
2. Dijle, H. ve Doğan, N., (2011). Türkiye’de Bilişim Suçlarına Eğitimli İnsanların Bakışı. Bilişim Teknolojileri Dergisi, Volume:4, Number:2, ss: 43-53.
3. http://www.emo.org.tr/ekler/56fe4849a0cecbc_ek.pdf, Gök, O., ve Demiray, HE. İnternet Bankacılığında Akıllı SMS İçin Üç Yollu El Sıkışma (Access Date: 04.04.2013).
4. Yılmaz, S., (2010). Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu. TTB Dergisi, Volume:87, ss:161-298.
5. Hafızoğulları, Z., (2011). Türk Ceza Hukukunda Dolandırıcılık Suçları. Ankara Üniversitesi Yayınları, No:316 ss:405-440.
6. Türk Ceza Kanunu. Kanun Numarası:5237, Kabul Tarihi:12.10.2004, Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 01.06.2005, Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 25611.
7. Aytaç, M., Aytaç, S. ve Bayram, N., (2007). Suç Türlerini Etkileyen Faktörlerin İstatistiksel Analizi. İnönü Üniversitesi 8. Türkiye Ekonometri ve İstatistik Kongresi, 24-25 Mayıs, Malatya.
8. Tanrıkulu, C. ve ark., (2007). Bilişim Teknolojilerinin Kullanılmasının Hukuksal Boyutu. TBD-BİB Kamu Bilişim Platformu IX, 2. Çalışma Grubu. Bölüm 3, ss: 20-51.